

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали

XXI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
«Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»
5-6 березня 2016 року

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2016

викликають особливих питань, то на другому етапі проходить основна робота тренінгу. Спробуємо охарактеризувати найефективніші методи, які можна застосувати у процесі тренінгу.

Метод «мозкового штурму» або «мозкової атаки». Цей метод полягає у колективному пошуку оригінальних ідей. В процесі його застосування усувається інерція мислення і стимулюються здогадки, передбачення, випадкові аналогії, різноманітні асоціації. Метод мозкового штурму можна застосовувати у галузі соціальної роботи задля знаходження найбільш раціонального вирішення виникаючих ситуацій та проблем.

Метод емпатії (особистих аналогій). В його основу покладено принцип заміни досліджуваного об'єкта чи процесу іншим. Найчастіше емпатія означає прийняття у власну свідомість ролі іншої людини. Але при розв'язанні творчої задачі емпатія (особиста аналогія) виступає як ототожнення людини з технічним об'єктом, процесом, деякою системою [5]. У навчальному процесі майбутніх соціальних працівників можливо використовувати цей метод задля кращого розуміння опонента у спілкуванні „Вживаючись” в образ, необхідно приписати йому особисті почуття, емоції, здатність бачити, чути, міркувати і т.д.

Рольова гра – метод, який полягає у програванні ролей, які дозволяють побачити члена групи не лише у процесі міжособистісної взаємодії, а у процесі виконання певної соціальної ролі.

Метод кейсів або метод конкретних ситуацій Найбільш популярний на сьогодні метод. Інформацію, яка подається у вигляді фактів і базується на реальній ситуації, слід проаналізувати й дати рекомендації щодо її опрацювання. Ці рішення, як правило, не очевидні, не однозначні. Іноді існує багато можливих рішень однієї і тієї ж проблеми, іноді такого рішення немає взагалі. Перевага цього методу полягає у можливості обміну особистого досвіду та обговорення конкретних ситуацій, з якими може стикатися соціальний працівник у процесі професійної діяльності.

Висновок. Отже, нами було охарактеризовано сутність такої інноваційної педагогічної технології як тренінгове навчання. Також ми описали переваги таких технологій перед традиційними методами навчання, але особисто ми впевнені, що лише гармонійне поєднання традиційних та інноваційних форм позитивно вплине на ефективність навчального процесу майбутніх соціальних працівників. Також варто зазначити, що ми впевнені у тому, що тренінгові технології навчання сприяють формуванню професійної культури майбутніх фахівців соціальної сфери, адже у результаті проведення тренінгів формуються такі професійні та особистісні якості, які і є основою професійної культури майбутніх соціальних працівників.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарева Л. І. Навчальний тренінг як засіб професійної підготовки майбутніх менеджерів організацій в економічних університетах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л. І. Бондарева. – К., 2006. – 23 с.
2. Тренінгові технології навчання з економічних дисциплін: [навч. посіб.] / Г. О. Ковальчук, Н. Ю. Бутенко, М. В. Артюшина та ін. – К.: КНЕУ, 2006. – 320 с.
3. Бавина П. А. Тренінговые технологии в формировании коммуникативной компетентности будущих менеджеров: автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / П. А. Бавина. – СПб., 2006. – 26 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
5. Шевчук Г. Інноваційні технології у вищій школі / Г. Шевчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pippo/2011_3/Shevch.htm.
6. Новікова Л. М. Тренінг як засіб активізації навчання у вищій школі : науково-методичний посібник / Л. М. Новікова. – Павлоград : ЗДІЕУ, 2008. – 110 с.
7. Шапран Ю. П. Використання кейс-стаді як технології інтерактивного навчання майбутнього вчителя / Ю. П. Шапран // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки. – 2012. – № 22, ч.7. – С.180-186.
8. Большой толковый психологический словарь. – Т.2. – М.: Вече, 2001.
9. Морозов А.В. Деловая психология. Курс лекций: Учеб. для высш. и сред. уч. зав. – СПб.: Изд. «Слово», 2002. Шуванов В.И. Социальная психология менеджмента. – М: ЗАО «Бизнес-школа», 1997.

*Ганна Петрушко
(Київ)*

МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ НЕВЕРБАЛЬНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ДРУГОГО КЛАСУ НА УРОКАХ РИТОРИКИ

Постановка проблеми. Реалізація завдань з удосконалення якості початкової освіти неможлива без роботи над розвитком комунікативних умінь, що включають оволодіння молодшими школярами не лише вербальним мовленням, а й невербальним. У даний час у психолого-педагогічній та методичній літературі велика увага приділяється проблемі формування комунікативної компетентності в учнів початкових класів. Одним із аспектів даної проблеми є вивчення невербального компонента мовлення. Проблема формування

вміння невербального мовлення на уроках риторики набуває особливої гостроти в умовах полікультурності сучасної початкової школи. Саме тому виникає потреба в методичному забезпеченні уроків риторики, щоб повністю охопити всі аспекти формування комунікативної компетентності молодшого школяра.

Аналіз останніх джерел. Методичним забезпеченням уроку риторики займалися такі вчені, як: Т. Ладигенська, Н. Ладигенська, Р. Нікольська, Г. Сорокіна. Формуванню риторичних умінь в учнів початкової школи присвячені науково-методичні дослідження Г. Бондаренка, В. Науменко, М. Захарійчук та ін.

Мета статті – проаналізувати методичний аспект проблеми формування вміння невербального мовлення на уроках риторики.

Виклад основного матеріалу. Останні десятиріччя характеризуються спалахом інтересу до риторики як навчальної дисципліни в початкових класах. В результаті чого вийшли підручники учених Т. Ладигенської, Н. Ладигенської, Р. Нікольської, Г. Сорокіної «Дитяча риторика. Навчальний зошит для першокласників. У 2-х частинах», «Дитяча риторика в оповіданнях і малюнках. 2 клас», «Дитяча риторика в оповіданнях і малюнках» [3, 4]. Всі названі посібники спрямовані на розширення сфери мисленнєво-мовленнєвих навичок молодших школярів з метою формування риторичних умінь.

Спираючись на роботу Аллана Піза «Мова жестів», О. Живодерова і М. Масленнікова розробили серію занять, присвячених розвитку культури спілкування за допомогою жестів [1, с. 52-54]. Ці заняття надзвичайно цінні для розроблення змісту дослідного навчання.

Вони пропонують, перше заняття розпочинати з того, що вчитель просить тиші, потім пропонує сісти (або встати) тільки за допомогою жестів. Після цього учні роблять висновки про те, чому вони змогли вгадати прохання вчителя, і що це за рухи (жести). Якщо поняття «жест» не названо, то вчитель вводить його сам. Далі діти пояснюють зміст пропозицій, наприклад: «Жестами він показав, куди йти»; «Він розповідав, надмірно жестикулюючи»; «Рухом голови показав, що треба йти за ним». Ці пропозиції можуть бути записані на картках, які лунають перед початком заняття. Далі передбачена бесіда про те, які саме жести і де використовують діти та їхні батьки; навіщо потрібні жести; розігруються ситуації спілкування. Далі передбачена бесіда про те, які саме жести і де використовують діти та їхні батьки; навіщо потрібні жести; розігруються ситуації спілкування.

Наступний етап – обговорення тих професій, де необхідні жести: учитель, актор, співак та інші. Вдома учням пропонується перевірити знання, отримані на даному уроці. Для цього вони повинні увімкнути телевізор, але вимкнути звук і спробувати згадатися про що йдеться. На наступних заняттях вправи-ігри ускладнюються. Наприклад, у грі «Театр-експромт» за основу береться будь-яка казка або просто текст. Ролі пишуться на табличках і розподіляються.

У грі «Пантоміма» беруть участь дві команди: одна з команд загадує слово, повідомляє його одному з гравців-суперників за допомогою жестів та міміки.

У грі «Передай іншому» беруть участь п'ять осіб. Один залишається в класі і йому повідомляється вірш (не більше чотирьох речень). Перший показує другому учаснику жестами текст, другий те, що зрозумів, третій і так далі. Останній розповідає, що зрозумів. Такі заняття проводяться серіями, так як вони подобаються дітям, знайомлять їх із невербальними засобами спілкування, вчать розуміти себе та інших, розвивають мовлення, мислення [6].

Методист Е. Киянченко пропонує низку оригінальних ігор та ігрових вправ. Опишемо деякі з них. «Міміка і жести»: діти загадують один одному прислів'я та приказки за допомогою міміки і жестів [2, с. 63-68]. «Жести»: кожен учасник вибирає жест і показує його партнеру. Той повторює і показує свій жест. «Чарівні скриньки»: учневі пропонується подумати, який в нього зараз настрій, що він відчуває. Потім скласти негативні емоції і покласти їх в одну скриньку і викинути, а з другої – взяти позитивні.

Актуальність питання впровадження в початкових класах риторики пов'язана з загальною проблемою: негативною комунікативною культурою, в якій живе сьогодні людина, необхідністю розвитку її комунікативної компетентності з дитинства.

У зв'язку з потребою розвитку риторичних умінь в учнів початкових класів у 2009 році гриф Міністерств і науки України одержала програма з риторики для 1-4-х класів [5, с. 5-32], з 2007 року почали виходити посібники з риторики [6, 7, 8], ряд статей методичного характеру з'явилися в газеті «Початкова освіта», журналі «Початкова школа». Таким чином, курс риторики в початкових класах забезпечений навчально-методичними посібниками, проте проблемою є підготовка вчителя початкових класів до викладання даного курсу, оскільки риторика як наука має свій зміст і методи роботи.

На сучасному етапі розробкою курсу риторики у початковій школі займаються Г. Бондаренко, В. Науменко та М. Захарійчук [5, 9]. Вони створили експериментальну програму для допомоги вчителю, розробили посібники й методичні рекомендації щодо змістового наповнення курсу.

Аналіз проведеної роботи засвідчив актуальність подальшого розвитку змістового і практичного наповнення цього предмета. Саме це зумовило появу нового навчального комплексу, в який входить програма з «Риторики» для 1-4 класів, а також навчальні посібники «Риторика» для 1-4 класів. Навчальний комплект рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист № 1/11- 3861 від 03. 06. 2009 р.) і запропоновано як предмет за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів [14].

Методика організації роботи учнів на уроках риторики в 1-4 класах багатоаспектна. Вона передбачає реалізацію всіх завдань програми з урахуванням мети кожного уроку. Враховуючи вікові особливості шести-

семилітніх учнів, навчальний зміст риторики для учнів 1-го і 2-го класів включає матеріали для артикуляційної та дихальної гімнастики: протяжне промовляння звуків, підвищуючи й понижуючи голос, скоромовки, читання віршів із певними артикуляційними завданнями тощо.

У програмі для 2-го класу з «Риторики» чітко визначено навчальний зміст, який направлений на формування вміння невербального мовлення [5, с. 17], а також знання, уміння й навички, якими учень має оволодіти під час вивчення тематичних блоків у другому класі.

Змістове наповнення складають тематичні блоки «Міміка», «Жести» та «Усмішка». Вони передбачають формування вмінь невербального мовлення учнів другого класу на уроках риторики. Під час вивчення кожного блоку варто проводити практичну роботу, яка спрямована на формування вміння користуватися засобами невербального спілкування та активно застосовувати їх під час мовлення.

Реалізація змістової лінії, яка передбачає формування невербального мовлення забезпечується засобами, які мають практичний характер. Серед них: порівняльний аналіз невербального і вербального спілкування; мова жестів; - драматизація творів; - аналіз прислів'їв, приказок, загадок; риторичний аналіз відеозаписів виступів, різножанрових текстів, виступів, де присутні засоби невербального спілкування. Тому на даному етапі виникає потреба в методичному забезпеченні уроків «Риторики», ґрунтовному підході до визначення змісту, методів, прийомів та засобів формування вміння невербального мовлення в учнів другого класу.

«Риторика» для другого класу передбачає тематику, яка передбачає формування вміння невербального мовлення, тому відомості у межах теми підсилені теоретичним матеріалом, який подається у вигляді правил, порад, а також звучить у діалогах між Риторинкою та Курсориком. Деякі уроки риторики можна проводити у формі тренінгу, це дає змогу ефективніше сформувати невербальні вміння [6, с. 24-32].

Основною метою таких уроків є розв'язування риторичних вправ, завдань, життєвих ситуацій, а також пропонуються риторичні ігри. Пропоновані навчально-тренувальні вправи спрямовані на удосконалення набутих невербальних риторичних умінь. Враховуючи те, що будь-які набуті риторичні (невербальні) уміння найповніше розкриваються у контексті зв'язного висловлювання, уроки-тренінги пропонують різноманітні життєві ситуації, які уможливають власний вибір дитини: які засоби невербального спілкування необхідно вибрати залежно від мети, місця, обставин та вміло керувати ними.

На таких уроках велика увага приділяється розвитку ініціативи і самостійності учнів, умінь аналізувати, порівнювати, зіставляти, давати вмотивовану оцінку сказаного, прочитаного, почутого, імпровізувати. Невербальний риторичний досвід, набутий протягом попередніх уроків, допомагає вдосконалювати вміння володіти невербальними засобами спілкування.

Висновки. Нами було проаналізовано методичний аспект досліджуваної проблеми та доведено актуальність питання впровадження в початкових класах риторики (для реалізації *варіативної* частини навчального плану початкової школи). Було встановлено, що формування вміння невербального мовлення учнів другого класу на уроках риторики мало досліджувана проблема, яка потребує детального розгляду

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Живодерова О. С. Занимательно о жестах [Текст] / О. С. Живодерова, М. А. Масленникова // Начальная школа. – 2003. – №4. – С. 52-54.
2. Киянченко Е. А. Учим детей общаться / Е. А. Киянченко // Начальная школа. – 2002. – №6. – С. 63-68.
3. Ладыженская Т. А. и др. Детская риторика в рассказах и рисунках : методические рекомендации / Т. А. Ладыженская. – М. : Баласс, 1998. – 96 с.
4. Ладыженская Т. А. Система упражнений по развитию связной речи // Совершенствование методов обучения русского языка: Пособие для учителя / Т.А. Ладыженская. – М. : Просвещение, 1981. – 160 с.
5. Науменко В. О. Риторика. 1 – 4 класи / В. О. Науменко, М. Д. Осколова // Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів / Упор.: Л.Ф.Щербакова, Г.Ф.Древаль.– Тернопіль: Мандрівець, 2009.– С. 5 – 32.
6. Науменко В. О. Риторика: Навчальний посібник для 2-го класу / В.О. Науменко, Захарійчук М.Д. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 104 с. (рекомендовано МОН України (лист від 1 / 11-5275 від 13.07.2009 р.)
7. Науменко В.О. Риторика : навчальний посібник для 3-го класу / В.О. Науменко, М.Д. Захарійчук. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 110 с. (рекомендовано МОН України (лист від 1 / 11-5275 від 13.07.2009 р.)
8. Науменко В. О. Риторика: Навчальний посібник для 4-го класу / В. О. Науменко, М. Д. Захарійчук. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 110 с. (рекомендовано МОН України (лист від 1 / 11-5275 від 13.07.2009 р.)
9. Науменко В. О. До уроків риторики в початкових класах: методичний посібник / В. О.Науменко, М. Д.Захарійчук – К. : Літера ЛТД, 2010.– 128 с.
10. Науменко В.О. Мистецтво побудови виступу як складова культури мислення молодшого школяра / В. Науменко // Початкова школа. – 2007. – №7. – С. 34-35.
11. Науменко В.О. Риторика. Спілкуймося красно / В.Науменко, М. Осколова // Початкова школа. – 2009. – № 9. – С. 43-45.
12. Науменко В.О. Особливості роботи на уроках риторики / М. Осколова, В. Науменко // Початкова освіта. – 2010. – № 3. – С. 21-24.

13. Науменко В. О. Уроки риторики / М. Осколова, В. Науменко // Початкова освіта. – 2010. – № 12. – С. 12-17.

14. Програми курсів за вибором загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи / упор. :Л. Ф. Щербакова, Г. Ф. Древаль. – Тернопіль: Мандрівкць, 2009. – 240 с.

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Г.Л.Бондаренко

Світлана Резнік
(Харків)

РОЗВИТОК МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Професійна діяльність науково-педагогічного працівника включає низку складових: викладацьку, наукову, методичну, організаційну, виховну. Обов'язкова наукова складова діяльності викладача передбачає здійснення актуальних для сьогодення досліджень, публікації результатів своєї роботи, участь у конференціях та обговорення на них результатів своїх досліджень тощо.

Безумовно, у зв'язку з цим постає проблема наукової компетентності педагога. Поширена класифікація особистості викладача (за О.О. Бодальовим) передбачає розгляд його діяльності через систему двох важливих координат: педагогічної та наукової діяльності. Отже, викладач може бути: “поганим педагогом” та “поганим науковцем”, “поганим педагогом” але “гарним науковцем”, “гарним педагогом” але “поганим науковцем”, “гарним педагогом” та “гарним науковцем”. Наші бесіди зі студентами свідчать, що вони віддають перевагу останнім двом випадкам. У той же час, наукова діяльність викладача є не менш важливою, ніж педагогічна. Оскільки, не тільки означає нові досягнення у різних сферах науки, але й, у свою чергу, дозволяє спонукати студентів до наукового пошуку та розвитку дослідницьких умінь.

Серед множини наукових досліджень окремою ланкою можна розглянути педагогічні – оскільки, вони безпосередньо стосуються удосконалення навчально-виховного процесу і відповідають інтересам і викладачів, і студентів, і суспільства у цілому. Система сучасної освіти досить часто зазнає критичних зауважень з боку різних верств суспільства. У той же час роки незалежності відзначаються рекордною кількістю освітянських реформ, кожна з яких значною мірою впливає на організацію освіти, проте кількість позитивних відгуків щодо результатів загальноосвітньої та професійної підготовки молоді це не збільшує. Звичайно, результати реформ можуть мати довгостроковий ефект і їх позитивні чи негативні наслідки можуть датися взнаки через деякий час, проте підготовка молоді відбувається “тут і зараз”. Кожного року нові випускники отримують “путівку у життя”, а, отже, потребують якісного навчання та високого рівня компетентності як результату підготовки.

З цієї точки зору важливими є педагогічні дослідження методики викладання у вищій школі, метою яких є покращення результатів навчально-виховної діяльності педагогів та учіння студентів. Значна кількість таких досліджень виконана за спеціальністю “теорія та методика професійної освіти”. Їх аналіз дозволяє відзначити великий перелік різноманітних напрямів, предметів досліджень у межах спеціальності. Останнього часу значна кількість робіт виконується по проблемам формування різних видів компетенцій та компетентності у студентів, що відповідає вимогам сучасності у зв'язку з активним впровадженням компетентнісного підходу як методологічного принципу сучасної освіти. Цікавими ми вважаємо роботи, які стосуються не тільки удосконаленню власне педагогічної освіти, але сприяють ефективності професійної освіти майбутніх інженерів [1 та ін.], менеджерів [2 та ін.], машинобудівників [3 та ін.] тощо.

Розробка методики викладання у вищій школі передбачає декілька послідовних етапів, пов'язаних із постановкою мети, мотивацією студентів, вибору змісту, методів і форм навчання, організацією педагогічного контролю.

Як зазначає С.У. Гончаренко, „розвиток методичної науки в умовах розбудови національної системи освіти набуває особливо важливого значення. Вона має обґрунтовувати й будувати педагогічні процеси, виробляти нові педагогічні технології навчання, в яких реалізовувалися б мета й принципи нашої освітньої системи” [4, с. 7].

Г.К. Селевко підкреслює, що „у технологіях більшою мірою представлений процесуальний, кількісний і розрахунковий компоненти, а в методиці – цільова, змістовна, якісна та варіативно-орієнтовна сторони” [5, с. 16].

Цілепокладальний компонент методики передбачає визначення викладачем, якими знаннями, вміннями, здібностями, якостями та іншими надбаннями має володіти студент після вивчення дисципліни. Змістовний компонент вимагає кропіткої роботи викладача для підбору інформації стосовно кожного заняття та всієї дисципліни у цілому. Це та інформація, яку повідомляє викладач студенту, яка має відповідати критеріям цікавості, актуальності, науковості, об'єктивності тощо. Вдалий відбір змісту навчання – запорука уважного слухання та доброго запам'ятовування матеріалу студентом.

Аналіз педагогічних досліджень теорії та методики професійної освіти, дозволяє відзначити певну закономірність. Формуванню якої б властивості у студента не стосувалась робота, особливий наголос у ній, як правило, робиться на мотивації студента та його активізації. Тобто, з одного боку, застосовуються низка вправ,

ЗМІСТ
БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

<i>Ірина Панченко</i> ШКІЛЬНА ВТОМА: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ, ПРОФІЛАКТИКА ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ	3
<i>Євген Іванов</i> ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВОДОЙМИ І ПОСТМАЙНІНГОВИХ ГЕОСИСТЕМ У ДОМБРОВСЬКОМУ КАР'ЄРІ ЕКОЛОГІЯ	6
<i>Роксолана Кифорак</i> ЕКОЛОГІЯ І ЛЮДИНА: ЇХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК <i>Ольга Рибалова, Богдан Ушаков</i> РИЗИК ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ВНАСЛІДОК ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ	9
<i>Марина Езута</i> О ТЕНДЕНЦІЯХ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА ДЛЯ ЛЮДЕЙ СТАРШЕГО ПОКОЛЕННЯ <i>Вадим Яцина</i> ДАЙВІНГ: ЙОГО ПІЗНАВАЛЬНІ ТА РЕКРЕАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ	11
<i>Уляна Безкоровайна</i> СУЧАСНІСТЬ МЕДСЕСТРИНСТВА: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКА	15
<i>Анна Присяжнюк</i> ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У ВНУТРІШНІЙ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ <i>Марія Рисін, Лариса Слобода</i> УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ БАНКІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ <i>Анна Ряба, Наталія Сомик</i> ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОТРЕБ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ЕКОНОМЕТРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ	17
<i>Ірина Колос, Юлія Коротченко</i> ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОБҐРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ІСТОРІЯ	20
<i>Микола Дробот</i> РЕЛІГІЙНА СКЛАДОВА В ПЕРІОД РАДЯНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ МОБІЛІЗАЦІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ (1941-1945 РР.) <i>Олеся Поліщук</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВХОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ДО ЄС <i>Валентина Сушко</i> «А В НАС НА БАЗАРІ – КОЗЕЛ У САРАХВАНІ» МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	23
<i>Вікторія Кондратюк</i> БАЛЕТ ВАЛЕРІЯ КОВТУНА «СОМНАМБУЛА» НЕОРОМАНТИЧНА СЮЇТА	25
	29
	32
	34
	39
	42
	45

<i>Анастасія Кравченко</i>	
ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМАТИКА МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ (ВІД АВАНГАРДУ 60-х ДО СУЧАСНОСТІ)	46
<i>Тетяна Нога</i>	
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ	48
<i>Ольга Хамуляк</i>	
ХАРАКТЕРИСТИКА СТИЛЮ ОДЯГУ, МАНЕРИ ТА ЛЕКСИКИ ВИКОНАННЯ РУХІВ РІЗНИХ ЕТНІЧНИХ УГРУПУВАНЬ У НАРОДНО-СЦЕНІЧНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ТАНЦІ	50
ПЕДАГОГІКА	
<i>Світлана Антонюк</i>	
ТЕХНОЛОГІЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	52
<i>Галина Гелевич</i>	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ПСИХОЛОГІВ ДО РОЗКРИТТЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПОНЯТТЯ «НАВЧАННЯ»	54
<i>Ганна Гожя, Володимир Шевчук</i>	
ВИКОРИСТАННЯ МІСЦЕВОГО КРАЄЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ АГРАРНОГО КОЛЕДЖУ	56
<i>Євгенія Головащенко</i>	
ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ	59
<i>Валентина Гончарук</i>	
ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ НАВИЧОК ЗДІЙСНЕННЯ ПОШУКОВО- ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УКРАЇНОЗНАВСТВА	62
<i>Вікторія Жданова</i>	
ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВНОЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	64
<i>Євдокія Заяць</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	67
<i>Вікторія Коваленко</i>	
ЕМОЦІЙНА СФЕРА ДИТИНИ ТА ЇЇ РОЛЬ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ	69
<i>Олександр Коваленко</i>	
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА ЗА ЇЇ МЕЖАМИ	71
<i>Олена Макеєва</i>	
ТРЕНІНГОВЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	74
<i>Ганна Петрушко</i>	
МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВМІННЯ НЕВЕРБАЛЬНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ДРУГОГО КЛАСУ НА УРОКАХ РИТОРИКИ	75
<i>Світлана Резнік</i>	
РОЗВИТОК МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	78
<i>Віктор Сидорко, Наталія Гапонюк</i>	
ПОРТФОЛІО ЯК ЗАСІБ ОЦІНКИ І САМООЦІНКИ ОСОБИСТИХ ДОСЯГНЕНЬ ВИКЛАДАЧА	80
<i>Олена Тітова</i>	
ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ЧИТАТИ В ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЯК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	82

<i>Людмила Харківська</i>	
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ НА ЗАНЯТТЯХ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	84
<i>Яна Шарганович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	85
<i>Інна Шморзун</i>	
ПЕДАГОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ ЯК УМОВА ГОТОВНОСТІ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ	88
<i>Ганна Яценко</i>	
ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТА У ПОЗАНАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	91
ПСИХОЛОГІЯ	
<i>Наталія Черепаня</i>	
РОЗВИТОК ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ У ДОШКІЛЬНОМУ ДИТИНСТВІ	94
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
<i>Наталія Гапонюк</i>	
ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЛАТФОРМИ MOODLE ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	96
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ	
<i>Ольга Якименко</i>	
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ІРРАЦІОНАЛЬНИХ РІВНЯНЬ ТА НЕРІВНОСТЕЙ З ПАРАМЕТРАМИ	99
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ	
<i>Ольга Боднар</i>	
САКРАЛЬНИЙ ПРОСТІР ДОМУ В ТВОРЧОСТІ Ч. ДІККЕНСА	104
<i>Людмила Дякун</i>	
ПРЯМІ ДИРЕКТИВНІ АКТИ У МОВЛЕННІ ПІДЛІТКІВ	106
<i>Юлія Осокіна</i>	
КУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ КІНОТЕКСТІВ РІЗНОЖАНРОВИХ ФІЛЬМІВ	108
<i>Світлана Ряба</i>	
ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	110
ФІЛОСОФІЯ	
<i>Валерій Косьяк</i>	
СПЕЦИФІКА КРАСОТЫ В СПОРТЕ	112
<i>Юлія Пачурина</i>	
ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОЙ ГЕНДЕРНОЙ ТЕОРИИ В КОНТЕКСТЕ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ФИЛОСОФСКОЙ ТРАДИЦИИ	114
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	
<i>Іванна Смульська, Наталія Джулай</i>	
ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ	117
ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Лідія Товкун</i>	
ПОТРЕБА ЗНАНЬ ЩОДО БЕЗПЕКИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	119
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	121